

Dosarul nr. 1ra-31/2023
1-17091918-01-1ra-05012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Roic – Botezatu Lilia ,

a judecat, fără citarea părților, recursurile declarate de către avocatul Crivenco Roman în numele inculpatei Petică Liliana și de către avocatul Domente Marin în numele inculpatului Mamulat Pavel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală privindu-i pe

Petică Liliana xxxx;

Mamulat Pavel xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.10.2017 - 13.01.2020;
Instanța de apel: 03.02.2020 - 06.10.2020;
Instanța de recurs: 16.12.2020 - 21.02.2022;
Instanța de apel: 28.04.2022 - 19.10.2022;
Instanța de recurs: 05.01.2023 - 26.03.2024.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 13 ianuarie 2020, Petică Liliana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, fără a i se stabili pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție.

Mamulat Pavel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, fără a i se stabili pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție.

S-a încasat solidar din contul lui Petică Liliana și Mamulat Pavel în beneficiul statului cheltuieli judiciare în sumă de 1 942 lei.

Prin aceeași sentință Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion au fost achitați de sub învinuirea adusă de comitere a infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Recurs fiind înaintat doar în privința Liliane Petică și Mamulat Pavel.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat, că *Petică Liliana*, activând în cadrul OMF Pîrîta, la 01.08.2014, aproximativ la ora 09.30, aflându-se în sediul OMF Pîrîta, situat în xxxx, exercitând potrivit contractului individual de muncă nr.23 din 01.09.2009 funcția de medic de familie, acționând potrivit fișei de post aprobate la 02.03.2014, iar potrivit art.14 alin.(3) al Legii ocrotirii sănătății din 28.03.1995 purtând răspundere pentru incompetența profesională și încălcarea obligațiilor profesionale, conform legislației în vigoare, a consultat pacienta Xxxx, născută la xxxx, care era bolnavă, având febră și dureri la gât.

La examinarea copilului Xxxx s-a stabilit că, ea avea temperatura de 37,5°, combustii în regiunea umărului drept în faza de cicatrizare, fiindu-i stabilită diagnoza amigdalită catarală medicul numit prescriindu-i tratamentul medical. În cadrul examinării medicale Petică Liliana încălcând standardele medicale de diagnostic și tratament: standardul 1.4.3. „Gastroenterologie pediatrică”, standardul 1.4.4. „Maladii infecțioase copii”, standardul 1.4.7. „Pneumologie pediatrică”, toate aprobate prin ordinul nr. 235 a Ministrului Sănătății, din neglijență a examinat superficial pacienta Xxxx, neindicând starea generală a copilului, frecvența respirațiilor și a bătăilor cordului, nu a examinat abdomenul; tratamentul prescris cu soluția amoxicilină în 2 prize fiind inadecvat, reieșind din starea generală relativ satisfăcătoare a copilului. La momentul examinării medicale medicul Petică Liliana nu a spitalizat minora Xxxx fără a fi determinat un refuz din partea părintelui ce însoțea copilul.

Potrivit raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017, s-a stabilit că, conform consemnărilor din carnetul de dezvoltare al copilului Xxxx, la 01.08.2014, ea a fost consultată de către medicul de familie Petică Liliana. În cadrul examenului medical menționat, medicul respectiv a admis următoarele deficiențe: examenul obiectiv este efectuat superficial: nu se indică starea generală a copilului, frecvența respirațiilor și a bătăilor cordului, nu a fost examinat abdomenul; tratamentul prescris corespunde diagnosticului stabilit - „Amigdalită catarală”, dar inadecvat, reieșind din starea generală relativ satisfăcătoare a copilului; lipsește semnătura mamei referitor la refuzul de spitalizare a copilului și nu este clar de ce nu au fost consemnate dereglările intestinale (diareea), acute relatate de mamă la spitalizarea copilului din 02.08.2014.

Neajunsurile admise de către medicul Petică Liliana în acordarea asistenței medicale copilului Xxxx la 01.08.2014, nu sunt în corelație directă cu decesul pacientei, dar se constată o legătură indirectă de cauzalitate: un examen clinic efectuat obiectiv și amănunțit, urmat de o spitalizare oportună a pacientei, măreau cu mult posibilitatea de supraviețuire a bolnavei. În rezultatul acțiunilor medicului Petică Liliana, care a acordat asistență medicală cu grave încălcări a standardelor medicale indicate supra, dar și a lucrători medicali care au acordat asistență medicală ulterior în perioada de timp 01.08.2014 - 02.08.2014 la pacienta Xxxx a evaluat infecția cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei interstițiale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxico-infecțios care au dus la decesul copilului.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.357 din 25.02.2015, s-a stabilit: moartea copilului Xxxx, a.n. xxxx a survenit în rezultatul infecției cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută cu deshidratare și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei interstițiale, hepatitei microfocale, complicată cu

șocul toxico-infecțios, confirmat prin modificările patologice respective, depistate la autopsie, adevărate histopatologic.

Prin aceeași sentință, prima instanță a constatat că, *Mamulat Pavel*, activând în cadrul stației AMU Coșnița, la 01.08.2014, aproximativ la ora 21.45, aflându-se la domiciliul lui Ursul Natalia, situat în xxxx care a solicitat ambulanța pentru acordarea asistenței medicale urgente, exercitând potrivit contractului individual de muncă nr.100/13 din 13.09.2009, funcția de medic, acționând potrivit fișei de post aprobate la 16.03.2013 și potrivit art.14 alin.(3) al Legii ocrotirii sănătății din 28.03.1995, purtând răspundere pentru incompetența profesională și încălcarea obligațiilor profesionale, conform legislației în vigoare, a consultat pacienta Xxxx Ghenadie născută la xxxx, care a fost diagnosticată de către medicul numit - „IRVA. Amigdalită catarală”.

La examinarea copilului Xxxx, medicul Mamulat Pavel a examinat-o superficial nedeterminând toate simptomele și toate acuzele, în pofida faptului că copilul era bolnav deja timp de 2 zile, iar tratamentului prescris anterior nu ameliora starea generală. În cadrul examinării medicale Mamulat Pavel încălcând standardele medicale de diagnostic și tratament: standardul 1.4.3 „Gastroenterologie pediatrică”, standardul 1.4.4 „Maladii infecțioase copii”, standardul 1.4.7. „Pneumologie pediatrică”, toate aprobate prin ordinul nr.235 a Ministrului Sănătății, din neglijență a examinat superficial pacienta Xxxx, neindicând starea generală a copilului. La momentul examinării, medicul Mamulat Pavel nu a spitalizat minora Xxxx care având în vedere starea copilului și dinamica stării sănătății a fost o decizie greșită.

Potrivit raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017, s-a stabilit că: Asistența medicală urgentă acordată copilului Xxxx la 01.08.2014 (ora 21.46) de către echipa în componența medicului Mamulat Pavel și a felcerului Tabacova Irina a avut următoarele lacune: examenul obiectiv nu conține datele necesare: lipsesc acuzele despre dereglările intestinale, dar în datele obiective adăugătoare se menționează „Semne de deshidratare absente!”; necătând la faptul, că copilul era bolnav deja timp de 2 zile, și în pofida tratamentului prescris starea generală era fără ameliorare, s-a luat decizia greșită de a nu spitaliza pacienta.

Deficiențele constatate în asistența medicală urgentă nu au influențat în mod direct decesul copilului Xxxx, dar în mod indirect: spitalizarea oportună a copilului, urmată de un diagnostic clinic corect și o asistență medicală adecvată măreau cu mult șansa de supraviețuire a pacientei. În rezultatul acțiunilor medicului Mamulat Pavel, care a acordat asistență medicală cu grave încălcări a standardelor medicale indicate supra, dar și a lucrătorilor medicali care au acordat asistență medicală ulterior la pacienta Xxxx a evaluat infecția cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei interstițiale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxiinfecțios care au dus la decesul copilului.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.357 din 25.02.2015 s-a stabilit: moartea copilului Xxxx, a.n.xxxx a survenit în rezultatul infecției cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută cu deshidratare și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei interstițiale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxico-infecțios, confirmat prin modificările patologice respective, depistate la autopsie, adevărate histopatologic.

Acțiunile inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel, au fost încadrate conform prevederilor art.213 lit. b) Cod penal, încălcarea din neglijență de către medic

a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat decesul pacientului.

3. Nefiind de acord cu soluția pronunțată, avocatul Crivenco Roman, în numele inculpatei Petică Liliana, a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Petică Liliana să fie achitată, pe motiv că fapta de care este învinuită nu există.

În motivarea apelului a indicat că:

- prima instanță referitor la faptul comunicării sau necomunicării Liliane Petică de către Ursul Natalia a simptomelor de vomă și diaree pe care le avea sau nu le avea copilul decedat, s-a bazat pe presupuneri și nu face trimitere la probe concrete, or argumentarea se reduce la diligența unui părinte care în mod normal ar face acest lucru, însă nu a fost constatat prin probe veridice și suficiente că copilul până la consultul medicului Petică Liliana a avut vomă și diaree, despre acestea fiind indicat deja la data de 01.08.2014;

- în opinia părții apelante declarațiile date în instanța de judecată, cel puțin parțial, sunt criticabile, deoarece e posibil ca aceste simptome de vomă și diaree să fi apărut anterior consultului medicului Petică Liliana la data de 01.08.2014 (deși acest fapt este contrazis de declarațiile părinților) însă nu poate fi acceptat faptul că ele au fost comunicate Liliane Petică, deoarece în caz contrar aceste acuze erau indicate în cartelă și în mod obligatoriu medicul ar fi încercat cel puțin să stabilească o altă diagnoză, or voma și diareea nu sunt simptome specifice anginei, iar medicul Petică Liliana nu avea cum să treacă cu vederea existența acestora reieșind din calificarea și stagiul pe care îl are în profesia de medic;

- apărarea critică și argumentările primei instanțe referitor la explicațiile Ludmillei Papuc, invocând în acest sens că judecătorul nu a ținut cont de principiul nemijlocirii prevăzut de art.314 alin.(1) Cod de procedură penală, or Papuc Ludmila nu a fost audiată în instanța de judecată, respectiv acestea nu constituie probe și contravine prevederilor art.93 Cod de procedură penală;

- rapoartele de expertiză întocmite pe dosar se contrazic referitor la cauza decesului. Conform Raportului de expertiză nr. 357 din 25.02.2015 (răspunsul la întrebarea nr. 1) cauza decesului a fost identificată ca infecția cu rota virus, iar conform prevederilor Raportului de expertiză nr. 127 din 22.02.2017 (răspunsul la întrebarea nr.29, 30) este menționat că diagnosticul cu infecția cu rota virus nu a fost confirmat în modul convenit, adică prin investigații virusologice;

- în speță, nu este demonstrată legătura causală dintre acțiunile/inacțiunile Liliane Petică și decesul Xxxx, iar principala dovadă a acestei legături cauzale o pot determina doar medicii legiști specializați în asemenea cazuri în temeiul unui raport de expertiză, însă din rapoartele de expertiză existente la dosar rezultă că vina exclusivă a Liliane Petică sau colectivă a unora sau la toți inculpații nu a putut fi stabilită, or nu sa menționat că din cauza unei sau altei acțiuni/inacțiuni a medicilor, copilul Xxxx ar fi decedat;

- s-a operat cu formulări concrete că nu există legătură directă dintre acțiunile/inacțiunile Liliane Petică și decesul copilului;

- în baza concluziilor rapoartelor de expertiză, privite în ansamblu cu constatările privitoare la simptomele descrise medicului Petică Liliana de către Ursul Natalia și Xxxx la data de 01.08.2019, rezultă că în acțiunile/inacțiunile Liliane Petică

nu se regăsesc elementele componente de infracțiune imputate, nu există fapta prejudiciabilă și prin urmare nu poate exista și legătură cauzală, și respectiv sentința urmează a fi casată în partea condamnării acesteia, din motiv că nu există faptul infracțiunii.

3.1. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Domete Marin în numele inculpatului Mamulat Pavel, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluții, prin care Mamulat Pavel să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță a ignorat atât constatările raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017 privind stabilirea corectă a diagnozei „IRVA. Amigdalită catarală”, și prescrierea corectă a tratamentului;

- instanța a ignorat declarațiile martorului expert judiciar medic legist, Cuvșinov Ion și Dolghier Lidia, care au declarat că echipa de medici care a acordat asistență medicală la etapa prespitalicească, și anume Mamulat Pavel, era în imposibilitate să determine diagnosticul privind infecția cu rota virus, care urma a fi diagnosticată și putea fi diagnosticată doar în condiții de laborator;

- critică concluziile primei instanțe privind aprecierea critică, fără careva suport probator, a declarațiilor martorului Tabacova Irina, care a indicat că au întrebat (adică Mamulat Pavel și Tabacova Irina), dacă copilul are diaree, dar părinții nu au spus nimic”, or aceste declarații ale martorului Tabacova Irina, precum și Mamulat Pavel, sunt susținute de conținutul fișei de solicitare, în care sunt indicate acuzele primare, comunicate de părinți serviciului dispecerat „903”, la solicitarea intervenției echipei de Asistență Medicală Urgentă la etapa de pre spital, unde nu sunt indicate acuze cum ar fi „vomă” și „diaree”;

- consideră că medicul Mamulat Pavel a acordat volumul integral necesar a asistentei medicale urgente la etapa de pre spital, fapt ignorat contrar materialelor dosarului, de prima instanță;

- prima instanță nu a făcut trimitere la nici un act normativ care să stabilească responsabilitatea lui Mamulat Pavel, precum și, a omis să indice actul normativ care ar prevedea expres că Mamulat Pavel comporta obligația de spitalizare a pacientului, acesta fiind doar o preconcepție a instanței.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 februarie 2022, s-au admis recursurile ordinare declarate, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

6.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel în comiterea infracțiunii

prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi: încălcarea din neglijență de către medic a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat decesul pacientului.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, sub aspectul că vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită.

Instanța de apel a menționat că, declarațiile succesorului părții vătămate Ursul Natalia coroborează și cu cele materiale ale cauzei penale, inclusiv cu declarațiile expertului judiciar Cuvșinov Ion și declarațiile martorilor Ursul Ghenadie, Tabacova Irina, precum și probele scrise, în special rapoartele de expertiză medico-legală nr.357 din 25.02.2015 și nr.127 din 22.02.2017, prin care s-a stabilit cauza decesului copilului Xxxx, precum și neglijența admisă de către medici care au dus la spitalizarea tardivă a pacientului.

În acest sens, expertul judiciar Cuvșinov Ion, fiind audiat în ședința instanței de fond a menționat că, copilul a fost adus tardiv la spital. Tratamentul trebuie să fie corectat de medic pe parcursul evidenței stării sănătății copilului. Acest tratament poate fi neutru, fără să înrăutățească boala copilului și ca urmare se va constata o legătură indirectă, în alt caz poate să înrăutățească starea pacientului, chiar și până la deces și în asemenea cazuri ei constată legătura directă de cauzalitate.

Totodată din declarațiile martorului Ursul Ghenadie rezultă că, pe 01 august 2014, soția sa a fost cu copilul la medicul de familie Petică Lilian, care i-a prescris tratament. Din motiv că fetița lor se simțea mai rău, avea slăbiciuni, nu putea mergea, avea febră, vomita, diaree, seara se simțea și mai rău, nu dorea să vorbească și ei au chemat ambulanța, la chemare venind medicul Mamulat Pavel, care s-a uitat la copil, dar nu l-au verificat și au spus că nu pot să-l interneze, deoarece nu are febră mai mare de 38,0, copilul având febra de 37,5. A mai concretizat că, medicii de la salvare nu l-au propus ca copilul să fie internat și nu au semnat nici un refuz de internare. Cererea care se conține la procesul verbal de la urmărirea penală este eronată. I-a spus lui Mamulat Pavel că copilul are vomă și diaree. A doua zi când copilul a fost internat la spital de către un medic de la Spitalul Raional Criuleni li s-a comunicat că dacă aduceau copilul cu o zi mai înainte, era să fie totul mai bine. Medicul a întrebat care a fost evoluția până a apela la urgență și soția i-a povestit.

Faptul că medicul Mamulat Pavel nu a examinat copilul atunci când a fost solicitată ambulanța la domiciliu a fost confirmat parțial și de martorul Tabacova Irina, care a menționat în ședința instanței de fond că, pe data de 01 august 2014, împreună cu medicul Mamulat Pavel au fost la chemare la copilul Xxxx, în xxxx. Când au intrat în casă, a pus trusa pe un scaun în partea dreaptă, pe o canapea era copilul, alături erau părinții. La prima întrebare a medicului „ce s-a întâmplat”, mama copilului a spus că fetița are febră și că urmează tratament de la medic, copilul se simte rău, nu are poftă de mâncare, nu mănâncă. La acel moment copilul avea febră 37,2-37,5. Medicul dădea întrebări, a dorit să vadă gâtul pacientului, dar copilul se împotriva și nu s-a uitat în gât. Au comunicat părinților că situația nu este gravă și copilul nu are nevoie de spitalizare. Părinții le-au relatat că copilul este bolnav de mai multe zile și starea copilului nu se ameliorează. Împrejurările stabilite denotă netemeinicia argumentelor

avocaților Crivenco Roman și Domete Marin, or, materialele cauzei penale denotă contrariul și demonstrează vinovăția inculpaților în săvârșirea faptei imputate.

Prin urmare, circumstanțele stabilite confirmă săvârșirea infracțiunii incriminate de către inculpați, iar instanța de fond just a conchis că nerecunoașterea faptei comise de către aceștia, reprezintă drept o metodă de apărare și o încercare de a se eschiva de răspunderea penală, acestea fiind combătute prin probele administrate.

În continuare, cu referire motivele invocate de partea apărării, Crivenco Roman în numele inculpatei Petică Liliana care invocă neconcordanțe între rapoartele de expertiză medico-legală referitor la cauza decesului victimei, instanța de apel a menționat că în speță relevant este faptul dacă medicii care au consultat și au prescris tratament pacientului au încălcat regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, care în rezultat au dus la decesul pacientului, circumstanțe confirmate pe deplin în rapoartele de expertiză judiciară nr.357 din 25.02.2015 și 127 din 22.02.2017.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, potrivit concluziilor raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017 referitor la deficiențele admise de către medicul de familie Petică Liliana, s-au stabilit următoarele: examenul obiectiv este efectuat superficial: nu se indică starea generală a copilului, frecvența respirațiilor și a bătăilor cordului, nu a fost examinat abdomenul; tratamentul prescris corespunde diagnosticului stabilit - „Amigdalită catarală”, dar inadecvat, reieșind din starea generală relativ satisfăcătoare a copilului; lipsește semnătura mamei referitor la refuzul de spitalizare a copilului și nu este clar de ce nu au fost consemnate dereglările intestinale (diareea), acute relatate de mamă la spitalizarea copilului din 02.08.2014. Neajunsurile admise de către medicul Petică Liliana în acordarea asistenței medicale copilului xxxx la 01.08.2014, nu sunt în corelație directă cu decesul pacientei, dar se constată o legătură indirectă de cauzalitate: un examen clinic efectuat obiectiv și amănunțit, urmat de o spitalizare oportună a pacientei, măreau cu mult posibilitatea de supraviețuire a bolnavei.

Cu referire la argumentul apărătorului Crivenco Roman precum că inculpatei Petică Liliana nu i-au fost aduse la cunoștință prezența vomei și diarei la minora Xxxx, instanța de apel îl apreciază critic și este solidară în acest sens cu concluzia primei instanțe, care a stabilit că acestea sunt simptome destul de grave pe care un părinte în mod normal nu are cum să nu le comunice unui medic cu ocazia unui consult medical, în mod evident nu puteau să nu fie aduse la cunoștință medicului Liliana Petică cu ocazia consultului, însă, ultima, a omis să înscrie aceste simptome în fișa medicală fie intenționat (știind că ar fi trebuit să solicite spitalizarea copilului, lucru pe care nu l-a făcut), fie din neglijență, neatrăgând atenția cuvenită acestui aspect. În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că inculpata Petică Liliana la examinarea copilului Xxxx la 01.08.2014, care s-a prezentat acuzând dureri în gât, în zona abdominală, febră ridicată, stări de vomă și diaree, a interpretat superficial simptomele pacientei și nu a solicitat spitalizarea imediat a copilului. Or, cunoștințele pe care le deținea Petică Liliana, în calitatea sa de medic de familie, îi permitea la examinarea pacientei Xxxx în data de 01.08.2014, reieșind din simptomele menționate supra pe care le prezenta copilul, că se impunea spitalizarea pacientei iar tratamentul prescris și urmat la domiciliu nu va fi unul eficient și nu va ameliora starea de sănătate a copilului. Mai mult, pacienta anterior solicitase asistența medicală urgentă, iar mama copilului i-a comunicat ulterior că la copil apar și alte simptome, cum ar fi inflamația urechii.

Respectiv inculpata Petică Liliana, i-a prescris pacientei minore un tratament inefficient, care a dus la scurgerea timpului necesar pentru acordarea tratamentului necesar în volum deplin în vederea evitării apariției complicațiilor ulterioare care au cauzat decesul pacientei.

La fel, instanța de apel a menționat că, nu poate fi reținut nici argumentul invocat de avocatul Domete Marin precum că medicul Mamulat Pavel a acordat volumul integral necesar al asistenței medicale la etapa de prespital, fapt ignorat de către instanța de fond. Or, alegațiile apărării în acest sens sunt combătute atât de declarațiile succesorului părții vătămate și martorului Ursul Ghenadie, cât și prin concluziile raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017, care au confirmat că asistența medicală urgentă acordată copilului Xxxx la 01.08.2014 (ora 21:46) de către echipa în componența medicului Mamulat Pavel și a felcerului Tabacova Irina a avut următoarele lacune: examenul obiectiv nu conține datele necesare: lipsesc acuzele despre dereglările intestinale, dar în datele obiective adăugătoare se menționează „Semne de deshidratare absente!”; necătând la faptul, că copilul era bolnav deja timp de 2 zile, și în pofida tratamentului prescris starea generală era fără ameliorare, s-a luat decizia greșită de a nu spitaliza pacienta. Deficiențele constatate în asistența medicală urgentă nu au influențat în mod direct decesul copilului Xxxx, dar în mod indirect: spitalizarea oportună a copilului, urmată de un diagnostic clinic corect și o asistență medicală adecvată măreau cu mult șansa de supraviețuire a pacientei.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, din probele cercetate sa demonstrat cu certitudine faptul încălcării din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale de către medicii Petică Liliana și Mamulat Pavel, care în cadrul consultului medical oferit pacientei Xxxx, la data de 01.08.2014, au efectuat o examinare superficială a copilului. Aceste deficiențe au fost stabilite prin nota informativă privind examinarea cazului de deces al copilului Xxxx conform Dispoziției Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.410-d din 11.08.2014 (f.d.88-91, vol. II) cât și prin concluziile raportului de expertiză nr.357 din 25.02.2015 (f.d.60-80, vol. II) și nr.127 din 22.02.2017 (f.d.147-155, vol. II), cercetate și analizate pe parcursul cercetării judecătorești în prima instanță și verificate în ordine de apel.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării precum că, în speță nu s-a demonstrat legătura cauzală directă dintre acțiunile medicului și decesul victimei, invocându-se în acest sens lipsa unui raport de expertiză care ar confirma o astfel de legătură cauzală, or, în acest sens instanța de apel a reiterat concluziile raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017 (f.d.147-155, vol. II) prin care experții au consemnat, că „Neajunsurile admise de către medicul Petică Liliana în acordarea asistenței medicale copilului Xxxx la 01.08.2014, nu sunt în corelație directă cu decesul pacientei, dar se constată o legătură indirectă de cauzalitate: un examen clinic efectuat obiectiv și amănunțit, urmat de o spitalizare oportună a pacientei, măreau cu mult posibilitatea de supraviețuire a bolnavei. Asistența medicală urgentă acordată copilului Xxxx la 01.08.2014 (ora 21:46) de către echipa în componența medicului Mamulat Pavel și a felcerului Tabacova Irina a avut următoarele lacune: examenul obiectiv nu conține datele necesare: lipsesc acuzele despre dereglările intestinale, dar în datele obiective adăugătoare se menționează „Semne de deshidratare absente!”; necătând la faptul, că copilul era bolnav deja timp de 2 zile, și în pofida tratamentului prescris starea generală era fără ameliorare, s-a luat decizia greșită de a nu spitaliza pacienta. Deficiențele

constatate în asistența medicală urgentă nu au influențat în mod direct decesul copilului Xxxx, dar în mod indirect: spitalizarea oportună a copilului, urmată de un diagnostic clinic corect și o asistență medicală adecvată măreau cu mult șansa de supraviețuire a pacientei”.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut constatările medicilor experți care au remarcat, că conform manifestărilor clinice consemnate în carnetul de dezvoltare a copilului, de către medicul de familie Petică Liliana diagnosticalele au fost stabilite corect, cu prescrierea unui tratament corespunzător diagnozei stabilite, la fiecare dată indicată, în parte (pe parcursul anului 2014) și tot în același context remarcă că, în caz de spitalizare la 01.08.2014 și examinarea copilului în condiții de staționar, mai detaliată, cu examinarea paraclinică și de laborator, cu implicarea consultațiilor specialiștilor de profil, diagnosticul clinic putea să fie stabilit pe deplin, și cu aplicarea unui tratament corespunzător și oportun, posibilitatea evitării decesului nu se exclude (raport de expertiză nr.357 din 25.02.2015 f.d.79, vol. II).

Prin urmare, instanța de apel a constatat că medicul de familie Petică Liliana, cu ocazia consultului medical din dimineața zilei de 01.08.2014 a copilei Xxxx, s-a atârnat superficial față de obligațiile sale. Nu a atras atenția cuvenită tuturor circumstanțelor referitoare la starea sănătății a copilei și în loc să recomande sau chiar să insiste asupra spitalizării de urgență acesteia, s-a limitat doar la a prescrie un tratament pentru situații obișnuite, atunci când copilul chiar dacă și are febră și dureri de gât, acestea nu-s însoțite de deshidratări acute a organismului (prin diaree, vome, lipsa dorinței de a mânca etc). Respectiv, acest tratament prescris, inclusiv și cu utilizarea din abundență a medicamentelor pentru scăderea febrei (Nurofen și Paracetamol concomitent) recomandate în situații tipice și periculoase în doze mari în situații de disfuncții grave a funcției renale și hepatice (diaree, vome, stări de oboseală, crampe musculare, probleme de somn etc), în loc să contribuie la ameliorarea stării organismului, putea să ducă la complicații serioase (afectare serioasă a funcției renale și hepatice, însoțite de intoxicarea generală a organismului, iar în combinație cu efectul adăugător al bolii infecțioase să ducă inclusiv și la decesul persoanei).

Totodată instanța de apel a reținut concluzia instanței de fond asupra acțiunilor medicului de la urgență Mamulat Pavel, care în seara zilei de 01.08.2014, ca și Petică Liliana, s-a atârnat superficial față de obligațiile sale, nu a atras atenția cuvenită tuturor circumstanțelor referitoare la starea sănătății copilului Xxxx și în loc să o spitalizeze, dacă ar fi efectuat un consult responsabil și ar fi stabilit toate simptomele bolii, precum și dacă ar fi făcut o analiză corespunzătoare a informației percepute și ar fi realizat gravitatea situației, s-a limitat la a da niște indicații cum să scadă părinții febra copilei, în loc s-o interneze de urgență, așa cum se cerea de fapt. Or, dacă Petică Liliana și Mamulat Pavel ar fi realizat cele menționate supra, atunci ei în mod inevitabil ar fi stabilit că starea pacientei Xxxx este una gravă, care necesită îngrijiri speciale pe care le poate oferi doar o instituție medicală, însă Petică Liliana și Mamulat Pavel nu au fost în stare să realizeze starea reală a lucrurilor, deoarece s-au atârnat totalmente neglijent față de obligațiile sale de serviciu, ceea ce ca rezultat a dus la pierderea timpului absolut vital în acordarea asistenței medicale de care avea nevoie Xxxx și, ca rezultat, s-a cauzat decesul acesteia din urmă.

Instanța de apel a remarcat că versiunea inculpaților nu a fost probată, fiind combătută complet prin împrejurările stabilite și probele administrate, iar

nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea acestuia or, probele administrate, cercetate și apreciate corespunzător, demonstrează cu certitudine participarea acestora la săvârșirea infracțiunii imputate, iar afirmațiile privind nevinovăția inculpaților, le tratează drept opinia subiectivă a apărării.

Cu referire la pedeapsa care este prevăzută de lege pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, conform art.16 Cod penal, infracțiunea în cauză este una mai puțin gravă. La caz, din momentul săvârșirii de către inculpații Petică Liliana, și Mamulat Pavel a infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal (02 august 2014) și până la momentul pronunțării sentinței primei instanțe - 13 ianuarie 2020, s-a scurs un termen mai mare de 5 ani, iar în conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, prima instanță corect a pronunțat o sentință de condamnare, însă fără a stabili o pedeapsă pentru fapta săvârșită de aceștia, deoarece fapta comisă de inculpații Petică Liliana, și Mamulat Pavel cade sub incidența prevederilor art.60 Cod penal, cu întrunirea elementului cronologic și al celui juridic, factori care determină instanța de apel să considere că instanța de fond a constatat corect liberarea acestora de răspunderea penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14), art.227 alin.(2) pct.1) și art.228 alin.(4) Cod de procedură penală, prima instanță întemeiat a dispus încasarea, în mod solidar, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor efectuate în cauza dată, de la inculpații Petică Liliana și Mamulat Pavel.

7. Avocatul Crivenco Roman în numele inculpatei Petică Liliana, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Petică Liliana să fie achitată, pe motiv că fapta de care este învinuită nu există.

În argumentarea recursului apărarea invocă că:

- instanța a apreciat arbitrar probele, denaturând înțelesul acestora, deoarece lipsesc probe directe privind legătura de cauzalitate dintre acțiunile/inacțiunile Liliane Petică și decesul Xxxx;

- rapoartele de expertiză întocmite se contrazic referitor la cauza decesului. Conform Raportului de expertiză nr. 357 din 25.02.2015 (răspunsul la întrebarea nr. 1) cauza decesului a fost identificată ca infecția cu rota virus, iar conform prevederilor. Raportului de expertiză nr. 127 din 22.02.2017 (răspunsul la întrebarea nr. 29, 30) este indicat că diagnosticul cu infecția cu rota-virus nu a fost confirmat în modul cuvenit, adică prin investigații virusologice;

- principala probă care ar confirma sau infirma vinovăția Liliane Petică în cadrul dosarului de învinuire în baza art.213 lit. b) Cod penal este raportul de expertiză. Din rapoartele de expertiză existente la dosar rezultă că vina exclusivă a Liliane Petică sau colectivă a unora sau la toți inculpații nu a putut fi stabilită, or nu s-a menționat că din cauza unei sau altei acțiuni/inacțiuni a medicilor copilul xxxx ar fi decedat. Dimpotrivă s-a operat cu formulări concrete că nu există legătură directă dintre acțiunile/inacțiunile Liliane Petică și decesul copilului. Astfel, la rubrica "Concluzii" răspuns la întrebarea nr. 1.2. este clar menționat printre altele că: Neajunsurile admise de către medicul Petică Liliana în acordarea asistenței medicale copilului xxxx la 01.08.2014, nu sunt în corelație directă cu decesul pacientei, dar se constată o legătură indirectă de cauzalitate: un examen clinic efectuat obiectiv și amănunțit, urmat de o

spitalizare oportună a pacientei, măreau cu mult posibilitatea de supraviețuire a bolnavei.";

- ca răspuns la întrebarea nr. 9 experții au formulat următoarea concluzie: "Numai în baza acuzelor de febră, dureri în gât, moleșeală, fără a cunoaște faptul că copilul are vome, scaun lichid și a frecvenței acestuia, practic este imposibil de a stabili diagnosticul de infecție gastrointestinală.", în baza acestor concluzii privite în ansamblu cu constatările privitoare la simptomele descrise medicului Liliana Petică de către Natalia Ursu și xxxx la 01.08.2019 rezultă că în acțiunile/inacțiunile Liliane Petică nu se regăsesc elementele componente de infracțiuni imputate, nu există fapta prejudiciabilă și prin urmare nu poate exista și legătură cauzală;

- probele prezentate de partea acuzării nu coroborează între ele și nu dovedesc incontestabil vinovăția Liliane Petică, iar instanța superficial a apreciat probele. Instanța de apel a făcut o analiză sumară a probelor în care a reiterat poziția primei instanțe bazată pe presupuneri fără careva argumente plauzibile;

- nu a dat apreciere argumentelor și motivelor invocate în cererea de apel, doar a menționat într-un mod sumar aspectul dat și a relatat din nou presupunerile primei instanțe, fără a analiza efectiv probele. Mai mult decât atât, instanța a statuat că "apreciază poziția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel de nerecunoaștere a vinei ca fiind o tactică de apărare întru eschivarea de la răspunderea pentru acțiunile/inacțiunile dâșilor";

- instanța de apel s-a bazat în exclusivitate pe presupunerile primei instanțe atunci când și-a motivat decizia.

7.2. Avocatul Domete Marin în numele inculpatului Mamulat Pavel, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6, 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Mamulat Pavel să fie achitat.

În motivarea recursului invocă că:

- atât prima instanță cât și instanța de apel au enumerat probele acumulate la materialele dosarului, fără a le oferi o apreciere, limitându-se doar la expunerea faptului aprecierii critice a declarațiilor inculpatului și martorului apărării, fără a motiva din care anume cauză le apreciază critic, și a ignorat contrapunerea rapoartelor de expertiză medicală pe dosar cu normele imperative a Codului Penal oferind o interpretare extensivă acestora, preluând versiunea înaintată de acuzare;

- instanța a ignorat atât prevederile art.213 lit. b) Cod penal cât și proba principală de stabilire a legăturii de cauzalitate dintre acțiunile medicului Mamulat Pavel și decesul pacientei Xxxx, care expres indică asupra faptului că deficiențele constatate în asistenta medicală urgentă nu au influențat în mod direct decesul copilului Xxxx;

- prima instanță a ignorat atât constatările raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017 privind stabilirea corectă a diagnozei, IRVA. Amigdalită catarală", și prescrierea corectă a tratamentului;

- instanța a ignorat cele declarate de martorul expert judiciar medic legist, Cuvșinov Ion și Dolghier Lidia, care au declarat că echipa de medici care a acordat asistență medicală la etapa prespitalicească, și anume Mamulat Pavel, era în imposibilitate să determine diagnosticul privind infecția cu rotavirus, care urma a fi diagnosticată și putea fi diagnosticată doar în condiții de laborator;

- prima instanță, fără careva suport probator, a indicat că apreciază critic declarațiile martorului Tabacova Irina, care a indicat expres asupra faptului că „Au întrebat (adică Mamulat Pavel și Tabacova Irina) dacă copilul are diaree, dar părinții nu au spus nimic”;

- contrar celor concluzionate de instanță, declarațiile martorului Tabacova Irina, precum și, Mamulat Pavel, sunt susținute de conținutul Fișei de solicitare, în care sunt indicate acuzele primare, comunicate de părinți serviciului dispecerat „903”, la solicitarea intervenției echipei de Asistență Medicală Urgentă la etapa de pre spital, unde nu sunt indicate acuze cum ar fi „vomă” și „diaree”;

- art.213 lit. b) Cod penal, reprezintă o normă de blanchetă, prima instanță nu a făcut trimitere la nici un act normativ care să stabilească responsabilitatea lui Mamulat Pavel, precum și, a omis să indice actul 13 normativ care ar prevedea expres că Mamulat Pavel comporta obligația de spitalizare a pacientului, acesta fiind doar o preconcepție a instanței.

8. Procurorul, a depus referință la recursurile declarate de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu argumentele invocate de recurenți, iar decizia conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

9. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi admise, din considerentele ce succed.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate rezultă că, procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanță de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanță de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță de recurs.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, completul de judecată reține că, este pertinent în speța dată temeiul pentru recurs invocat de recurenți și prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările introduse prin Legea nr.246 din 31.07.2023.

Totodată, completul de judecată ține să menționeze că potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În sensul prevederilor legale prenotate, instanța de recurs reține că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 februarie 2022, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în conținutul deciziei nominalizate au fost desfășurate cu suficientă claritate circumstanțele pe care urma să le elucideze instanța de apel în decizia sa - la rejudecarea cauzei în apel, însă aceste indicații nu au fost îndeplinite cu diligență de către instanța inferioară.

La rândul său, fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel s-a redus doar la preluarea concluziilor expuse în sentință de către prima instanță, ca în final să conchidă că prima instanță corect a conchis referitor la vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, fiind recunoscuți vinovați în baza acestei Legi, însă fără a l-i se stabili pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție.

Sub un alt aspect, completul de judecată evidențiază și faptul că, instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță și le-a repetat întocmai.

Astfel, completul de judecată menționează, că instanța de apel, fiind investită cu atribuții de judecare a cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, în baza probelor administrate în speță.

Completul de judecată precizează că, la caz - în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Suprem de Justiție din 21 februarie 2022, *cu referire la sentința primei instanțe*, instanța de recurs cu absolută claritate s-a expus că:

Potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit rechizitoriului (f.d.263- 265, vol. III), inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel li se impută comiterea infracțiunii prevăzute la art.213 lit. b) Cod penal, în aceea că: „... În rezultatul acțiunilor medicului Petică Liliana/Mamulat Pavel, care a acordat asistență medicală cu grave încălcări a standardelor medicale indicate supra, *dar și a lucrători medicali care au acordat asistență medicală* ulterior în perioada de timp 01.08.2014 - 02.08.2014 la pacienta Xxxx a evaluat infecția cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei intersiționale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxico-infecțios care au dus la decesul copilului”.

Prin sentință prima instanță a reținut în acțiunile Petică Liliana/Mamulat Pavel aceeași formulare a învinuirii exact ca în rechizitoriu, care au fost menținute și de către instanța de apel.

În speță, instanța de apel a preluat poziția primei instanțe fără a face o analiză cumulativă a probatoriului și fără a oferi răspunsuri la toate argumentele expuse împotriva sentinței adoptate, inclusiv a acceptat învinuirea cumulativă formulată în rechizitoriu, ”... *dar și a lucrători medicali care au acordat asistență medicală...*”, însă

a apreciat ca fiind corect stabilită și reținută doar în acțiunile inculpaților Petică Liliana/Mamulat Pavel.

Astfel, de către instanța de apel nu au fost supuse unei analize separate probele prin prisma coroborării lor, care examinate în ansamblu în mod evident dovedesc vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel de comiterea infracțiunii imputate acestora având în vedere că în speță pe baza aceluiași probatoriu medicii Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion, au fost achitați.

Or, reieșind din cuprinsul hotărârilor instanțelor inferioare, prin aceeași sentință medicii Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion au fost achitați de sub învinuirea adusă de comitere a infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Potrivit rechizitoriului (f.d.266-270, vol. III), inculpaților Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion li s-a imputat comiterea infracțiunii prevăzute la art. 213 lit. b) Cod penal, în aceea că: „ .... La ora 15:00, a aceleiași zile, în urma acțiunilor neglijente ale medicului Mancenco Andrei, Jovmir Leonid, Tocarciuc Ion în comun cu echipa de medici care a asistat pacienta Xxxx la 02.08.2014, dar și a acțiunilor neglijente a medicilor care au acordat asistența medicală pacientei în perioada 31.07.2014 - 01.08.2014, a survenit decesul copilului ...”.

Instanța de recurs analizând sentința constată o poziție neclară a primei instanțe vis a vis de învinuirea adusă inculpaților *Petică Liliana și Mamulat Pavel, Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion* în parte, or în final aceasta constatând doar vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel, pune la baza soluției sale aprecierea superficială a declarațiilor succesorului părții vătămate Ursul Natalia în coroborare cu datele conținute în carnetul de dezvoltare a copilului întocmit pe numele copilului xxxx și trece cu vederea constatările raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017, conform căruia s-a stabilit că: ... Neajunsurile admise de către medicul Petică Liliana în acordarea asistenței medicale copilului Xxxx la 01.08.2014, nu sunt în corelație directă cu decesul pacientei, dar se constată o legătură indirectă de cauzalitate: un examen clinic efectuat obiectiv și amănunțit, urmat de o spitalizare oportună a pacientei, măreau cu mult posibilitatea de supraviețuire a bolnavei. ... (Mamulat Pavel) Deficiențele constatate în asistența medicală urgentă nu au influențat în mod direct decesul copilului Xxxx, dar în mod indirect: spitalizarea oportună a copilului, urmată de un diagnostic clinic corect și o asistență medicală adecvată măreau cu mult șansa de supraviețuire a pacientei, or aceste constatări a raportului de expertiză nr.127 din 22.02.2017 au fost puse la baza achitării lui *Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion*.

La fel, prima instanță la stabilirea vinovăției inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel omite cu desăvârșire să se expună asupra conținutului din învinuire reținut în sarcina inculpaților: În rezultatul acțiunilor medicului Petică Liliana/Mamulat Pavel, care a acordat asistență medicală cu grave încălcări a standardelor medicale indicate supra, dar și a lucrători medicali care au acordat asistență medicală ulterior la pacienta Xxxx a evaluat infecția cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acute și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei inter sițioale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxico-infecțios care au dus la decesul copilului.

Potrivit lucrărilor dosarului, rezultă următoarea cronologie a acordării asistenței medicale pacientei Xxxx, și anume: la 01.08.2014 aproximativ ora 09:30 de către medicul Petică Liliana; la 01.08.2014 aproximativ ora 21:45 de către medicul Mamulat Pavel; la 02.08.2014 ora 11:00 de către medicii Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion.

Prima instanță achită medicii Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion de sub învinuirea adusă de comitere a infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. În motivarea soluției de achitare a inculpaților Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion, prima instanță a constatat că, *este o învinuire abstractă*, (pct. 37 din sentință) nefiind indicat care anume cerințe nu au fost respectate și reieșind din care protocoale. La fel, nu e indicat care din aceste preparate la concret și căror funcții vitale erau contraindicate și în ce măsură puteau să dăuneze în procesul de tratament a pacientului Xxxx. Și că *învinuirea nu este clară*, (pct. 38 din sentință) și anume: e viciat tratamentul prescris prin faptul că nu se indică volumul total de lichide ce urmează a fi administrate sau nu s-a dus evidența volumului total de lichide administrate, ceea ce ar putea periclita corectitudinea tratamentului aplicat? O astfel de învinuire neclară afectează dreptul la apărare, fiindcă părții opuse îi vine greu să-și argumenteze poziția sa atât timp cât nu e clar precis ce i se incriminează.

În contextul expus, instanța de recurs reține o discordanță în aprecierile primei instanțe în parte asupra învinuirilor formulate tuturor inculpaților, în particular și menținute de instanța de apel, or, din învinuirea formulată medicilor Mancenco Andrei, Jovmir Leonid și Tocarciuc Ion se desprind următoarele formulări, “Conform raportului de expertiză judiciară nr.127 din 22 februarie 2017, : ....La ora 15:00, a aceleiași zile, *în urma acțiunilor neglijente ale medicului Mancenco Andrei/ Tocarciuc Ion/ Jovmir Leonid în comun cu echipa de medici care a asistat pacienta Xxxx la 02.08.2014, dar și a acțiunilor neglijente a medicilor care au acordat asistență medicală pacientei în perioada 31.07.2014 - 01.08.2014, a survenit decesul copilului.*

Iar din învinuirea formulată medicilor Petică Liliana și Mamulat Pavel, se desprind următoarele formulări, ”În rezultatul acțiunilor medicului Petică Liliana, care a acordat asistență medicală cu grave încălcări a standardelor medicale indicate supra, *dar și a lucrătorilor medicali care au acordat asistență medicală ulterior în perioada de timp 01.08.2014 - 02.08.2014 la pacienta Xxxx a evaluat infecția cu rota virus, manifestată prin gastroenterocolită acută și dezvoltare ulterioare a meningitei, miocarditei, pneumoniei interstițiale, hepatitei microfocale, complicată cu șocul toxiinfecțios care au dus la decesul copilului*”.

Astfel, nu este clară soluția primei instanțe și menținută de instanța de apel care a constatat vinovăția medicilor Petică Liliana și Mamulat Pavel de comitere a infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal prin imputarea în învinuire următoarea formulare: ”... *dar și a lucrătorilor medicali care au acordat asistență medicală ulterior în perioada de timp 01.08.2014 - 02.08.2014, ...*”.

Instanțele ierarhic inferioare stabilind vinovăția inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel în comiterea infracțiunii imputate, nu au reținut concret în sarcina inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel, acțiunile/inacțiunile fiecăruia în parte ce au determinat *încălcarea din neglijență de către medic a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat decesul pacientului*, și nu a stabilit

responsabilitatea fiecăruia în parte și nu a indicat care anume cerințe nu au fost respectate și reieșind din care protocoale.

Instanța de apel, făcând eronat trimitere la faptul că, instanța de fond corect a concluzionat confirmarea vinovăției inculpaților Petică Liliana și Mamulat Pavel, acordând apreciere unilaterală și parțială cumulului de probe administrat în speță, fiind acceptate în mod prioritar probele acuzării, ne fiind combătute argumentat probele apărării prin care este pusă la îndoială vinovăția inculpaților în comiterea faptelor imputate, astfel, nerespectându-se în consecință cerințele art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, ori sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și criticile în instanța de judecată în absența lor.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, completul de judecată reține că, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea prevederilor art.art.414, 436 Cod de procedură penală.

Completul de judecată reține că, fiind investită cu atribuții de judecare a fondului cauzei, instanța de apel urma să cerceteze minuțios chestiunile de fapt și de drept asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, însă contrar acestor cerințe legale, instanța de apel a omis să se pronunțe în mod întemeiat asupra chestiunilor enunțate supra, admițând la rândul său erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs decât doar prin dispunerea rejudecării cauzei. Or, aceasta, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, eronat a considerat că nu există temei de a interveni în sentință.

Astfel, completul de judecată constată că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară unitară, or, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate și menținând sentința viciată, instanța de apel a repetat erorile comise de prima instanță.

În consecință, completul de judecată atestă că, instanța de apel a adoptat o soluție neclară, fără a se expune pe aspectele esențiale menționate supra, lăsându-le fără o argumentare cuvenită, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursul declarat urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată integral, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere cuvenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de

practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Admite recursurile declarate de către avocatul Crivenco Roman în numele inculpatei Petică Liliana și de către avocatul Domete Marin în numele inculpatului Mamulat Pavel, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală privindu-i pe *Petică Liliana xxxx și Mamulat Pavel xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Roic - Botezatu Lilia